

॥ ४ ॥ तेषां दर्शनामेव चोराणि वल्कलानि यैः प्रजाः संवीताः तान्येव परिधानीया निशयनानि चेत्यर्थः ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ध्वजमंगस्तोरणादिना ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥

अरुष्टपच्यार्थिणी आसीद्विन्यस्यकामधुक् ॥ सर्वाः कामदुघागावः पुटके पुटके मधु ॥ ४ ॥ आसन्दिह मया दर्भाः सुखस्पर्शाः सुखावहाः ॥ तेषां चोराणि संवीताः प्रजास्तेष्वेव शेरते ॥ ५ ॥ फलान्यमृतकल्पानि स्वादूनि च मधूनि च ॥ तेषामासीत्तदाहारो निराहाराश्चना भवन् ॥ ६ ॥ अरोगाः सर्वसिद्धार्थमनुष्या ल्यकुतो भयाः ॥ न्यवसंत यथा कामं वक्षेष् च गुहासु च ॥ ७ ॥ प्रविभागेन राष्ट्राणां पुराणां चाभावत्तदा ॥ यथा सुखं यथा कामं तथैतामुदिताः प्रजाः ॥ ८ ॥ तस्य संस्तंभिता ल्यापः समुद्रमभियास्यतः ॥ पर्वताश्च ददुर्मर्गं ध्वजमंगश्च न भवत् ॥ ९ ॥ तं वनस्पतयः शैला देवा सुरनरो रगाः ॥ सप्तर्षयः पुण्यजना गंधर्वाप्सरसोऽपि च ॥ १० ॥ पितरश्च सुखासीनमभिगम्येदमब्रुवन् ॥ सघाडसिद्धिं त्रियोसिराजा गोप्तापितासिनः ॥ ११ ॥ देह्यस्मभ्यं महाराज प्रभुः सन्नीप्सितान्वरान् ॥ यैर्वयं शाश्वती स्तुमीर्वर्त्तयिष्यामहे सुखं ॥ १२ ॥ तथेत्युक्त्वा पृथुर्वैन्योगृहीत्वा जगवं धनुः ॥ शरांश्चाप्रतिमान् घोरान् श्वेतचित्वा ब्रवीन्महीं ॥ १३ ॥ एत्थेहि वसुधेक्षि प्रक्षरैभ्यः कांक्षितं पयः ॥ ततो दास्यामि भद्रं ते अन्नं यस्य यथेप्सितं ॥ १४ ॥ वसुधो वाच दुहित्वेन मां वीरसंकल्पयितुमर्हसि ॥ तथेत्युक्त्वा पृथुः सर्वविधानमकरो द्वशी ॥ १५ ॥ ततो भूतनिकायास्तां वसुधां दुदुहस्तदा ॥ तां वनस्पतयः पूर्वसमुत्तस्य दुदुक्षवः ॥ १६ ॥ सातिष्ठ हस्तलावत्संदोऽगृधृपात्राणि चेच्छती ॥ वत्सो भूतु ष्यितः शालः प्लक्षोऽदोऽगंधा भवत्तदा ॥ १७ ॥ छिन्नप्ररोहणं दुग्धं पात्रमौदुं वरं शुभं ॥ उदयः पर्वतो वत्सो मे रुदोऽगंधामहागिरिः ॥ १८ ॥ रत्नान्योषधयो दुग्धं पात्रमश्मम यंतथा ॥ दोऽगंधा चासीत्तदा देवो दुग्धमूर्जस्करं प्रियं ॥ १९ ॥ असुरा दुदुहन्तुर्मयामपात्रे तु ते तदा ॥ दोऽगंधा द्विमूर्धा तत्रासीद्वत्सश्चासीद्विरोचनः ॥ २० ॥ कृषिं च सस्यं च नरा दुदुहः पृथिवी तले ॥ स्वायं भुवो मनुर्वत्सस्तेषां दोऽगंधा भवत्पृथुः ॥ २१ ॥ अलाबुपात्रे च तथा विषं दुग्धा विषं दुग्धा ते पां वत्सस्तु त क्षकः ॥ २२ ॥ समर्पिभिर्ब्रह्मदुग्धा तथा चाक्लिष्टकर्मभिः ॥ दोऽगंधा बृहस्पतिः पात्रं छंदो वत्सश्च सोमराट् ॥ २३ ॥ अंतर्धानं चामपात्रे दुग्धा पुण्यजनैर्विराट् ॥ दोऽगंधा वै श्रवणस्तेषां वत्सश्चासीद्वषध्वजः ॥ २४ ॥ पुण्यगंधान्यद्यपात्रे गंधर्वाप्सरसोऽदुहन् ॥ वत्सश्चित्ररथस्तेषां दोऽगंधा विश्वरुचिः प्रभुः ॥ २५ ॥ स्वधारजतपात्रेषु दुदुहः पितरश्च तां ॥ वत्सो वै वत्सस्तेषां यमो दोऽगंधांतकस्तदा ॥ २६ ॥ एवं निकायैस्तैर्दुग्धा पयोभीष्टं हि सा विराट् ॥ यैर्वर्त्तयंति ते ल्यघपात्रैर्वत्सैश्च नित्यशः ॥ २७ ॥

॥ १८ ॥ दोग्धेति चाद्वत्सोऽपि देव एव प्रियं दुग्धं पात्रमप्यर्थान्मन एवेति कल्प्यं यंधांतराद्वा वत्सपात्रे ज्ञेये एव मन्यत्रापि ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ विराट्पृथिवी ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥

यद्वैश्ववि विधे रिह्वा पृथुर्वैन्यः प्रतापवान् ॥ सतर्वयित्वा भुतानि सर्वैः कामैर्मनः प्रियैः ॥ २८ ॥ हिरण्यानकरो ब्राह्मणोभ्यश्च तान्ददौ ॥ ३० ॥ इमां च पृथिवीं सर्वां मणिरत्नविभू छंदश्च मेधे महामखे ॥ २९ ॥ पश्चिनागसहस्राणि पश्चिनागशतानि च ॥ सौवर्णानकरो ब्राह्मणोभ्यश्च तान्ददौ ॥ ३० ॥ इमां च पृथिवीं सर्वां मणिरत्नविभू